

Individuálna výročná správa
obce Lipovec
za rok 2022

Ing. Dana Petrášková
starostka obce

Úvodné slovo starostky obce	4
1. Identifikačné údaje obce	5
2. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov	5
3. Poslanie, vízie, ciele	5
4. Základná charakteristika obce	6
4.1. Geografické údaje	6
4.2. Demografické údaje	6
4.3. Ekonomické údaje	7
4.4. Symboly obce	7
4.5. Logo obce	7
4.6. História obce	7
4.7. Pamiatky	8
4.8. Významné osobnosti obce	8
5. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	8
5.1. Výchova a vzdelávanie	8
5.2. Zdravotníctvo	9
5.3. Sociálne zabezpečenie	9
5.4. Kultúra	9
5.5. Doprava	9
5.6. Územné plánovanie	10
5.7. Hospodárstvo	10
6. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	10
6.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2022	11

6.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2022	12
6.3. Rozpočet na roky 2023 - 2025	12
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva	13
7.1. Majetok	13
7.2. Zdroje krytia	14
7.3. Pohľadávky	15
7.4. Záväzky	15
8. Hospodársky výsledok za rok 2022 - vývoj nákladov a výnosov	15
9. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce	16
9.1. Prijaté granty a transfery	16
9.2. Poskytnuté dotácie	17
9.3. Významné investičné akcie v roku 2022	17
9.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti	17
9.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	18
9.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená	18

Úvodné slovo starostu obce

Výročná správa obce Lipovec má dať prehľad o hospodárení obce a o predpoklade hospodárenia do budúcich rokov. Má byť komplexne spracovaná z pohľadu súčasných všeobecných znalostí o obci Lipovec a podľa súčasného stavu finančných prostriedkov obce a majetku obce. Obec Lipovec plnila v sledovanom roku úlohy, ktoré jej vyplývali najmä z ustanovení zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov, Ústavy Slovenskej republiky a ďalších zákonov a ustanovení, ktorými sa obec riadi pri zabezpečovaní samosprávnych kompetencií a kompetencií vyplývajúcich z preneseného výkonu štátnej správy. Plnenie týchto úloh hodnotím pozitívne vďaka zodpovednému prístupu a kompetentnosti pracovníčok obecného úradu. V priebehu roka okrem zabezpečovania administratívneho chodu obecného úradu mala byť zabezpečovaná bežná prevádzka, údržba a opravy objektov a školského zariadenia v majetku a správe obce. Taktiež mala byť zabezpečená údržba, opravy a zveľaďovanie verejných priestranstiev, verejnej zelene, miestnych komunikácií. V tejto oblasti musím skonštatovať značné medzery, kedy hneď v prvých mesiacoch po nástupe do funkcie bolo nutné vytriediť a zorganizovať technickú agendu obce, v ktorej chýbali a chýbajú dôležité súčasti, zabezpečiť chýbajúce zákonné revízie tlakových aj elektrických zariadení, taktiež mimo rozpočtovaných prostriedkov odstrániť poruchy a opravy ciest, odpadov a osvetlenia, nakoľko v posledných rokoch boli tieto prostriedky na údržbu ciest a budov značne poddimenzované. Obec, napriek rozpočtovaným investičným akciám na rok 2022 vo výške 52 000€ zrealizovala len rozšírenie dopravných značiek v novovytvorenej časti Breziny vo výške 3 245,26€, naopak na schválené investičné akcie objektov v majetku a správe obce nebola vôbec pripravená ani spracovaná projektová dokumentácia a vybavené povolenia. Rovnako tak obec nepripravila, ani neobnovila ani jeden projekt k výzvam na dotácie z eurofondov, ktoré by pomohli k zlepšeniu finančnej kondície obce, dokonca, nevyčerpané prostriedky z dotácií musela z nedbanlivosti správneho čerpania vrátiť. Po vykonaní fyzickej a dokladovej inventúry majetku obce našla komisia mnoho nevysporiadaných položiek. Napriek nerealizovaným kapitálovým investíciám sa do rezervného fondu ako kladný výsledok hospodárenia obce celá suma plánovaných – ale nevyčerpaných prostriedkov neprenáša. Žiaľ, po skončení účtovného obdobia roku 2022, za ktorý sa vyhotovuje výročná správa musím skonštatovať, že rok 2022 má zároveň účtovne nesprávne ukončený rok, čo potvrdzuje aj stanovisko hlavného kontrolóra k Záverečnému účtu za rok 2022 a teda v plánovaní, čerpaní a vykazovaní čerpania rozpočtovaných prostriedkov je aj polovici roka 2023 značný nesúlad, čo sťažuje nadväzujúce rozhodovacie procesy čerpania prostriedkov z rozpočtu v roku 2023.

V roku 2022 dosiahla obec záporný hospodársky výsledok vo výške -17 040,68 EUR.

Obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí preto na návrh starostky v roku 2023 schválilo nové Zásady nakladania s finančnými prostriedkami obce, podľa ktorých sa bude riadiť samotné zastupiteľstvo aj starosta obce pri zostavovaní aj čerpaní rozpočtu v nasledujúcich obdobiach, aby sa predišlo takýmto závažným pochybeniam a zároveň schválilo strategický dokument Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, ktorý na základe analýzy hospodárskej a sociálnej situácie stanovuje strategické ciele a priority v záujme budúceho rozvoja obce.

Osobitné poďakovanie za odvedenú prácu v minulom roku patrí poslancom obecného zastupiteľstva a tým zamestnankyniam obce, ktoré svoju prácu vykonávali zodpovedne a všetkým občanom a zložkám pôsobiacim v obci, ktoré svojou činnosťou v roku 2022 prispeli k zveľadeniu a pozitívnemu zviditeľneniu našej obce.

Vážení občania, pred sebou máme ešte veľa práce. S každou situáciou sa musíme vedieť popasovať a verím, že spoločnými silami to všetko zvládneme. Obec je vizitka nás všetkých. Budme jeden voči druhému nápomocný a tolerantný.

1. Identifikačné údaje obce

Názov:	OBEC LIPOVEC
Sídlo:	Hrabiny 290/11, 03861 Lipovec
IČO:	00316776
Štatutárny orgán obce:	Ing. Dana Petrášková, starostka obce
Telefón:	043/4284335
Mail:	starostka@lipovec.sk
Webová stránka:	www.lipovec.sk

2. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Starostka obce:	Ing. Dana Petrášková
Zástupca starostu obce:	JUDr. et PhDr. Katarína Chrenová
Hlavný kontrolór obce:	Mgr. Lenka Žuchová
Obecné zastupiteľstvo:	Mgr. Stanislav Buvala, Mgr. Alena Dibalová, JUDr. et. PhDr. Katarína Chrenová, Ing. Dušan Ertl, Marián Lamoš, Emil Ľudvik, Iveta Vozárová
Komisie:	komisia pre ekonomiku a investície, komisia pre kultúru a šport, komisia na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov, komisia pre výstavbu a životné prostredie, komisia ochrany verejného poriadku, komisia sociálnej a zdravotnej pomoci, komisia na podporu komunikácie a inklúzie občanov
Obecný úrad:	Jana Kašíková, Beáta Belicová, Iveta Mikulová
Materská škola:	PhDr. Michaela Špániková Matisová, PhD., Bc. Soňa Tomeková
Školská jedáleň :	Silvia Kubincová, Ingrid Hinková

Obec nemá zriadené rozpočtové, príspevkové, neziskové organizácie ani obchodné spoločnosti.

3. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie obce: Zabezpečiť kvalitné služby pre obyvateľov obce, podnikateľov a návštevníkov a celkový plynulý chod samosprávy a jej orgánov predstavuje dôsledný denný operatívny manažment a realizáciu profesionálnych interných služieb. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných zdrojov, dotácií zo štátneho rozpočtu a zo zdrojov od ostatných subjektov. Má vyvíjať snahu o získavanie financií aj z iných zdrojov, najmä ponúkajúcim sa eurofondov. Majetkom obce sú veci vo vlastníctve obce a majetkové práva obce. Majetok obce slúži na plnenie úloh obce, ktorý sa má zveľaďovať a zhodnocovať. Základnými dokumentmi strategického rozvoja je Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Obce Lipovec, ktorý určuje smerovanie samosprávy.

Vízie obce: Obec Lipovec by sa chcela rozvíjať tak, aby si vytvárala imidž zdravej a perspektívnej obce so zvyšujúcou sa kvalitou života jej obyvateľov pri sústavnom zlepšovaní životného prostredia, formovať obec, ktorá využíva svoje ľudské, materiálne, prírodné a ekonomické zdroje na zvýšenie kvality života občanov obce. Má záujem uplatňovať otvorenosť, individuálny a profesionálny prístup voči občanom, dodávateľom a ostatným subjektom. Individuálnym prístupom starostky obce a poslancov obecného zastupiteľstva zvyšovať záujem občanov o riešenia vecí verejných. Vytvoriť v obci podmienky pre podnikateľskú činnosť a realizáciu občanov obce.

Ciele obce:

- trvalo udržateľný rast a rozvoj obce Lipovec,
- kvalitné a ústretové poskytovanie služieb občanom,
- ochrana a bezpečnosť občanov obce Lipovec,
- zabezpečenie čistej obce s progresívnymi formami zberu a likvidácie odpadu,
- bezpečné, dostupné a udržiavané komunikácie v každom ročnom období,
- športom k zdraviu – športujúci obyvatelia,
- atraktívne kultúrne a spoločenské aktivity pre každého,
- zabezpečiť príjemné a kvalitné životné prostredie pre život,
- zabezpečiť kvalitné služby v oblasti fungujúcej samosprávy,
- poskytovať sociálne služby na vysokej úrovni
- efektívne a ekonomické využitie prostriedkov
- budovanie nových priestorov pre oddych, relax, šport a zábavu;

4. Základná charakteristika obce

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

4.1. Geografické údaje

Geografická poloha obce: Obec Lipovec leží na úpäť južných svahov Malej Fatry na pravej strane rieky Váh. Väčšinu tohto územia tvoria listnaté a zmiešané lesy. Obec Lipovec pretína prírodný kanál k Vodnej elektrárni. Poloha obce z hľadiska orientácie južných smerom poskytuje jej obyvateľom nadpriemerné množstvo slnečného svitu počas všetkých ročných období.

Susedné mestá a obce: Mesto Vrútky, Martin, obec Turčianske Kľačany

Celková rozloha obce: 1 276 ha.

Nadmorská výška: 400 m. n. m.

4.2. Demografické údaje

Hustota a počet obyvateľov: 72 obyvateľov na km² / 917 obyvateľov k 31.12.2023

Národnostná štruktúra: slovenská národnosť s 95,2 % obyvateľov (856 z 899 osôb). Mierne vyššie zastúpenie mala aj česká národnosť (15 obyvateľov) podľa posledného sčítania obyvateľov v roku 2021

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu: Rímskokatolícke vierovyznanie s 32,1 % obyvateľov (289 z 899 obyvateľov), Evanjelická cirkev augsburského vyznania (19,5 %; 175 obyvateľov). Bez vyznania (41,0 % obyvateľov obce; 369 osôb). U 3,2 % obyvateľov (29 osôb) príslušnosť ku konfesiám zistená nebola (SODB 2021).

Vývoj počtu obyvateľov: Vývoj počtu obyvateľov obce Lipovec za ostatných 10 rokov má klesajúci trend. V porovnaní s rokom 2013 bol počet obyvateľov obce na konci roku 2022 o 4,8 % nižší.

4.3. Ekonomické údaje

Nezamestnanosť v obci: k 31.12.2022 bola na úrovni 5,4 %.

Nezamestnanosť v okrese: okrese Martin 4,4 %,

Vývoj nezamestnanosti:

k 31.12.	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Počet UoZ	30	33	33	19	16	13	20	30	31	25
Miera nezamestnanosti* (%)	6,5	7,2	7,2	4,1	3,5	2,8	4,4	6,5	6,8	5,4

4.4. Symboly obce

Erb obce: v modrom štíte zo zlatej perlami a rubínmi zdobenej koruny vyrastajúci striebroodetý zlato prepásaný zlatorozkrídlený anjel.

Vlajka obce: na bielom podklade je zobrazený erb obce

Pečať obce: v jednofarebnom prevedení štítu z koruny vyrastajúci odetý prepásaný rokrídlený anjel s mečom v kruhu, v spodnej časti OBEC LIPOVEC.

4.5. Logo obce

4.6. História obce

Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku, keď sa spomína ako Turčianska osada. Pomenovanie osady malo približne názov Lippouch, Lipowcz, Lipolcz a potom v slovenskom tvare Lipovec. Názov bol odvodený od lesného porastu líp, na ktoré bol vtedajší chotár obce veľmi bohatý. Obyvatelia Lipovca boli roľníkmi a boli tiež majstrami na pálenie drevného uhlia. Ženy sa zaoberali pradením ovčej vlny a jej spracovaním, výrobou plátna a tkaním kobercov. Tradičný charakter zamestnania obyvateľov obce sa začal meniť pri výstavbe Košicko-Bohumínskej železnice a neskôr výstavbou Stalinových závodov, neskôr Turčianskych strojární Martin.

Lipovec bol kuriálnou osadou a bol filiou matkocirkvi v Sučanoch. V roku 1570 Sučianska cirkev prijala reformáciu. Révay dal násilne odobrať evanjelikom školy a kostoly. Sučanci sa rozhodli postaviť nový kostol. Za obetavú prácu Lipovčanov na novom kostole boli im vyhradené pri bohoslužbách prvé lavice hneď pri oltári. Tento kostol ako aj pamiatka vyhradených lavíc sú zachované dodnes. Katolícka časť veriacich z Lipovca patrí pod Vrútockú farnosť.

Rieka Váh spôsobovala časté povodne. Najväčšie zaznamenané boli v rokoch 1557, 1593, 1697 a 1811. Najpovestnejšia povodeň bola v auguste roku 1813. Pri poklese vody pri tejto povodni bolo staré koryto Váhu zatarasené balvanmi a povodňová voda vytvorila nové koryto Váhu asi 800 m nižšie od Lipovca.

Po Prvej svetovej vojne bol oproti Vrútkam zhotovený prievoz na prepravu občanov Lipovca hlavne za zamestnaním. Pri výstavbe vodného diela Krpeľany (prívodný kanál k vodnej elektrárni, Krpeliansky kanál) bol cez rieku Váh zhotovený dočasný drevený most, ktorý bol zničený povodňou v roku 1958. Následne bol postavený nový most, ktorý slúži verejnosti až do dnešných čias.

Prvý Obecný dom bol postavený v roku 1924. V ďalšom období slúžil ako úradovňa, neskôr ako dom pre obecných pastierov. Prvé školské vyučovanie sa začalo v obci pred rokom 1948. Poštu doručoval zvláštny sluha z Vrútok do Lipovca každý druhý deň. Každý deň bola pošta občanom Lipovca doručovaná od roku 1929.

S elektrifikáciou obce sa začalo v roku 1935, so stavbou vodovodu sa začalo v roku 1940, prvý telefón bol do obce zavedený v roku 1942.

V roku 1944 bola obec Lipovec vypálená a jej obnova trvala 3 roky. Výstavba vodného diela koncom päťdesiatych rokov 20. storočia rozdelila obec kanálom na hornú a dolnú časť. V šesťdesiatych rokoch bola postavená prvá materská škola a požiarna zbrojnica, majetkom obce sa stal kultúrny dom.

V osemdesiatych rokoch 20. storočia sa Lipovec začal rozvíjať nakoľko sa rozrástol o tri nové obytné časti – Hrabiny, Dúbravy a Stred. V rokoch 2020 – 2023 pokračuje výstavba novej IBV s novou ulicou s názvom Breziny podľa pôvodného brezového hája.

4.7. Pamiatky

Dedinská zvonica, murovaná stavba na pôdoryse štvorca s drevenou nadstavbou so stanovou strechou s vročením 1959. Nachádza sa v areáli cintorína.

-Zvon umiestnený v zvonici na miestnom cintoríne. Je to približne 60 kg vážiaci zvon na ktorom je nápis „ SUI S ME COMINITAS LIPOVIENSIS SUPTIBUS CONFITI CURAVT“ z roku 1780.

Jazierko Široká z roku 1813, ako pozostatok starého koryta Váhu, ktorý dovtedy tiekol popri samej obce.

Partizánsky cintorín z roku 1944 na ktorom je pochovaných 30 známych a 41 neznámych bojovníkov, ktorí zahynuli počas SNP. Pamätník na počesť Obce Lipovec, ktorá bola za účasť jej občanov v SNP dňa 5. Septembra 1944 vypálená.

Pamätník neznámeho vojaka na vrchu Panošina – dielo majstra Ladislava Weserleho z roku 1948.

Pamätná tabuľa na budove kultúrneho domu pripomínajúca mená trinástich občanov, ktorí zahynuli v posledných dňoch druhej svetovej vojny.

4.8. Významné osobnosti obce

Medzi významné osobnosti obce patril mešťan Wylus, nemeckého pôvodu, ktorý bol držiteľom richtárskeho práva, rodina Lamošovcov, ktorá získala rodinný erb.

5. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

5.1. Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

Materská škola - na základe doterajšej analýzy a vybavenia materskej školy môžeme očakávať, že rozvoj vzdelávania sa bude orientovať na zvyšovanie a skvalitňovanie výchovno-vzdelávacieho procesu, deti majú zabezpečenú výučbu výtvarnej, pohybovej výchovy a anglického jazyka.

Na mimoškolské aktivity je zriadená:

Deti z našej obce navštevujú základnú školu v Turčianskych Kľačanoch, vo Vrútkach alebo v Martine. V týchto mestách sú prihlásené aj mimoškolské aktivity. Naša obec sa nachádza v blízkosti miest Martin a Vrútky, kde navštevujú naše deti aj základnú školu navštevujú CVČ v týchto mestách. Obec má uzatvorené zmluvy a z rozpočtu obce prispieva na činnosť CVČ :

Mesto Martin_CVČ Kamarát
Domino
Rimskokatolícka cirkev
Centrum environmentálnej výchovy
Súkromné centrum voľného času, Martin

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj vzdelávania sa bude orientovať na aktivity s deťmi a inklúzie so seniormi a organizačnými zložkami pôsobiacimi v obci.

5.2. Zdravotníctvo

Zdravotnú starostlivosť pre občanov zabezpečujú zdravotné strediská vo Vrútkach a v Martine. Odbornú starostlivosť a liečbu poskytuje Martinská fakultná nemocnica a polikliniky.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj zdravotnej starostlivosti sa v najbližších rokoch výrazne nezmení.

5.3. Sociálne zabezpečenie

Sociálne služby občanom zabezpečujeme prostredníctvom spoločného úradu vo Vrútkach VÚC Žilina resp. s organizáciami, ktoré tieto služby poskytujú. Zariadenie sociálnych služieb obec nemá zriadené, ale zabezpečuje opatrovanie občanom, ktorí o to požiadajú priamo v domácnosti opatrovateľkou.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj sociálnych služieb sa bude orientovať na poskytovanie opatrovateľskej služby občanom, ktorí požiadajú o túto službu, posúdením zdravotného stavu lekárom, vydanie rozhodnutia na poskytovanie opatrovateľskej služby.

5.4. Kultúra

Spoločenský a kultúrny život v obci obec zabezpečuje spoločne so všetkými organizáciami a združeniami pôsobiacimi v obci.

V kalendári našich podujatí tradične nechýbajú : fašiangy, zimné športové hry pre deti, detský maškarný ples, stávanie mája, Jánske ohne, celo-okresný výstup na Vrch Panošina, Deň obce, Zemianska kapustnica.

Ochotnícky divadelný súbor „ Za Váhom“ pripravuje divadelné predstavenia pre občanov obce.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať rozšírenie aktivít hasičského zboru a kultúrny a spoločenský život v obci bude orientovaný na usporiadanie akcií za účelom stretávania sa občanov, kultúrneho a športového vyžitie detí a mládeže. Novopostavené multifunkčné ihrisko poskytuje najmä v lete priestor pre rôzne športové aktivity skupín našich obyvateľov.

5.5. Doprava

Z aspektu pripojenia obce na medzinárodné a rýchlostné cestné a železničné komunikácie je poloha Lipovca veľmi výhodná. Najdôležitejšia dopravná tepna Slovenska – diaľnica D1, totižto prechádza priamo katastrom obce (pričom výjazd na diaľnicu je len pár km od obce). Okrem diaľnice prechádza v blízkosti obce aj cesta I. triedy č. I/18, ktorá

zabezpečuje spojenie obce s regiónmi západným a východným smerom, pričom v Martine sa na ňu napája ďalšia cesta I. triedy č. I/65, zabezpečujúca napojenie Turca južným smerom. Okrem výborného napojenia na cestné komunikácie má obec Lipovec rovnako výhodné napojenie aj na hlavnú železničnú tepnu Slovenska, ktoré sa nachádza v susedných Vrútkach.

Samotná obec Lipovec leží na ceste III. triedy č. 2130, ktorá sa vo Vrútkach napája na spomínanú cestu I/18 a vytvára tak prepojenie so susednou obcou Turčianske Kľačany. Táto cesta III. triedy je v dobrom stave. Prepojenie obce verejnou autobusovou dopravou so susednými mestami Vrútky a Martin je zabezpečené mestskou hromadnou dopravou.

5.6. Územné plánovanie

Obec nemá vypracovaný územný plán vzhľadom na jej počet obyvateľov. Vo svojom katastri má pomerne veľké množstvo (a rozsiahle plochy) zákonom chránených území – tak v sústave SR ako aj v sústave chránenej medzinárodnými zmluvami (NATURA 2000), preto ďalšia výstavba v obci je značne obmedzená.

5.7. Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci :

Potraviny COOP Jednota Turčianske Teplice

Penzión GITKA

Gazdovská krčma

Hostinec Kopačka

Najvýznamnejší priemysel v obci :

- Vodná elektrárň Lipovec

- Stavebná doprava Buvala, s.r.o.

- Autoservis Fulír Stanislav - STANFER

- DIMEX Slovensko

- Cukrárenská výroba Lipovec

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že hospodársky život v obci sa bude orientovať poskytovaním služieb , vytváraním pracovných miest.

Najvýznamnejšia poľnohospodárska výroba v obci :

Obec nemá poľnohospodársku výrobu, súkromné osoby si obhospodarujú svoj majetok a chovajú zvieratá v menšom rozmere.

6. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce **bol rozpočet obce na rok 2022.**

Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2022 bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený ako vyrovnaný a kapitálový rozpočet ako schodkový.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa **schváleného rozpočtu na rok 2022.**

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 15.12.2022 uznesením č.67/2022

Rozpočet bol zmenený päťkrát:

prvá zmena schválená dňa 30.06.2022 rozpočtovým opatrením ekonómky obce č.1/2022

druhá zmena schválená dňa 30.09.2022 rozpočtovým opatrením ekonómky obce č.2/2022

tretia zmena schválená dňa 30.09.2022 rozpočtovým opatrením starostu obce č. 1/2022

štvrtá zmena schválená dňa 31.12.2022 rozpočtovým opatrením ekonómky obce č. 3/2022

piata zmena schválená dňa 31.12.2022 rozpočtovým opatrením starostu obce č. 2/2022

6.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2022 v EUR

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene	Skutočné plnenie príjmov/ čerpanie výdavkov k 31.12.2022	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Príjmy celkom	431 121	2 206 829,39	2 146 172,55	97,25 %
z toho :				
Bežné príjmy	379 121	2 151 458,34	2 140 651,5	97,60 %
Kapitálové príjmy	0	0	0	100%
Finančné príjmy	52 000	55 371,05	5 521,05	9,97 %
Výdavky celkom	431 121	503 487,85	409 224,61	81,28 %
z toho :				
Bežné výdavky	379 121	451 383,34	405 974,35	94,78 %
Kapitálové výdavky	52 000	52 104,51	3 250,26	69,19 %
Finančné výdavky	0	0	0	100 %
Rozpočet obce	0	1 703 341,54	1 736 947,94	

V roku 2022 plnenie príjmov vo významnej miere ovplyvnili príjmy:

- **v bežnom rozpočte:**
 - podielové dane, ktoré predstavovali zvýšenie oproti roku 2021 o 7,6 % vo výške 317 609,40 Eur.
 - daň z nehnuteľností, ktorá predstavovala zníženie oproti roku 2021 o 3,04 % vo výške 15 760,26 Eur.
 - komunálny odpad a drobný stavebný odpad, ktorý predstavoval zníženie oproti roku 2021 o 11,58 % vo výške 26 665,52 Eur.
 - z nájmu 14 956,98 Eur, ktorý predstavoval zníženie oproti roku 2021 o 2,7 %.
 - zo školného v 1 855 Eur, ktorý predstavoval zníženie/zvýšenie oproti roku 2021 o 16,6 %.
 - prijaté bežné granty a transfery – dotácia z Envirofónu vo výške 1 701 512 Eur
- **v kapitálovom rozpočte:**
 - príjmy neboli
- **vo finančných operáciách:**
 - nebol prijatý bankový úver

V roku 2022 čerpanie výdavkov vo významnej miere ovplyvnili výdavky :

- **bežnom rozpočte:**
 - Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania:
Vo výške sume 128 093,26 Eur,. Patria sem mzdové prostriedky pracovníkov OcÚ, matriky, stavebného úradu, opatrovateľskej služby, pracovníkov školstva s výnimkou právnych subjektov.
 - Poistné a príspevok do poisťovní:

Vo výške 69 990,29 Eur,
 - Tovary a služby:
Vo výške 135 609,22 Eur ide o prevádzkové výdavky všetkých stredísk OcÚ, ako sú cestovné náhrady, energie, materiál, dopravné, rutinná a štandardná údržba, nájomné za nájom a ostatné tovary a služby.
 - Bežné transfery

Vo výške 10 934,58 Eur.

• v kapitálovom rozpočte:

- a) Realizácia nových stavieb
Prebratie verejného osvetlenia od firmy RECOM v sume 1 Eur
- b) Rekonštrukcia a modernizácia
Rekonštrukcia a rozšírenie dopravných značiek v obci v sume 3 245,26 Eur

6.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2022

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2022 v EUR
Bežné príjmy spolu	2 140 651,5
z toho : bežné príjmy obce	2 140 651,5
Bežné výdavky spolu	405 974,35
z toho : bežné výdavky obce	405 974,35
Bežný rozpočet	1 734 677,15
Kapitálové príjmy spolu	0
z toho : kapitálové príjmy obce	0
Kapitálové výdavky spolu	3 246,26
z toho : kapitálové výdavky obce	- 3 246,26
Kapitálový rozpočet	- 3 246,26
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	1 731 430,89
Vylúčenie z prebytku HČ	- 1 704 800,48
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	26 630,41
Príjmové finančné operácie s výnimkou cudzích prostriedkov	5 521,05
Výdavkové finančné operácie s výnimkou cudzích prostriedkov	0,00
Rozdiel finančných operácií	5 521,05
PRÍJMY SPOLU	2 146 172,55
VÝDAVKY SPOLU	409 224,61
Rozpočtové hospodárenie obce	1 731 430,89
Vylúčenie z prebytku/Úprava schodku HČ	-1 704 800,48
Upravené rozpočtové hospodárenie obce	26 626,41

6.3. Rozpočet na roky 2023 - 2025 v EUR

	Skutočnosť k 31.12.2022	Rozpočet na rok 2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025
Príjmy celkom	2 146 172,55	499 521	409 521	409 521
z toho :				
Bežné príjmy	2 140 651,5	409 521	409 521	409 521
Kapitálové príjmy	0			
Finančné príjmy	5 521,05	90 000		

	Skutočnosť k 31.12.2022	Rozpočet na rok 2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025

Výdavky celkom				
z toho :				
Bežné výdavky	405 974,35	409 521	409 521	409 521
Kapitálové výdavky	3 250,26	90 000		
Finančné výdavky				

Dôvodová správa k rozpočtu na roky 2023 – 2025:

Podľa ustanovenia § 4 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z. n. p. sa zostavuje rozpočet obce, ktorý je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom kalendárnom roku.

Základom pre zostavenie viacročného rozpočtu obce je zadefinovanie východísk a možnosti rozpočtu v rámci koncepcie rozvoja obce, ich časovej postupnosti - stanovenie priorít najmä v oblasti rozvojových programov, ktoré majú dlhodobý charakter. Samotné zostavenie viacročného rozpočtu je postupné, určia sa východiská rozpočtu príjmov a výdavkov na nasledujúci rozpočtový rok a po ich analýze sa stanovujú východiská na nasledujúce dva rozpočtové roky.

Viacročný rozpočet sa zostavuje v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok. Rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok je záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky majú len orientačný charakter, pričom ich ukazovatele sa spresňujú v ďalších rozpočtových rokoch.

Rozpočet obce je súčasťou rozpočtu sektora verejnej správy a zahŕňa finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu - podiely na daniach v správe štátu, dotácie na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy.

Rozpočet obce obsahuje aj finančné vzťahy k rozpočtovým a príspevkovým organizáciám zriadených obcou.

Rozpočet obce sa zostavuje podľa platnej rozpočtovej klasifikácie. Podľa nej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu obce. Rozpočet obce sa člení na:

- bežný rozpočet, t. j. bežné príjmy a výdavky obce
- kapitálový rozpočet, t. j. kapitálové príjmy a výdavky obce
- finančné operácie.

Návrh rozpočtu pre Obec Lipovec je predkladaný na schválenie ako vyrovnaný, je spracovaný v tabuľkovej forme. V príjmovej časti rozpočtu sme vychádzali z predpokladaných príjmov pre roky 2023 - 2025. Vo výdavkovej časti sú zahrnuté položky, ktoré sú presne určené, a v ostatných položkách je treba v jednotlivých komisiách diskutovať o prioritách v roku 2023, aby OcZ mohlo schváliť vyrovnaný rozpočet.

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva

7.1. Majetok v EUR

Názov	Skutočnosť k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2022
Majetok spolu	1 565 538,45	3 230 016,73
Neobežný majetok spolu	1 064 436,72	991 976,19
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	896 926,79	824 466,26
Dlhodobý finančný majetok	167 509,93	167 509,93
Obežný majetok spolu	500 764,55	2 237 506,65
z toho :		
Zásoby	343,58	319,27
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0,00	0,00
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	658,19	13 125,12
Finančné účty	499 762,78	2 224 062,26

Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	337,18	533,89

7.2. Zdroje krytia v EUR

Názov	Skutočnosť k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2022
Vlastné imanie a záväzky spolu	1 565 538,45	3 230 016,73
Vlastné imanie	685 275,63	688 889,69
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	685 275,63	688 889,69
Záväzky	39 198,01	1 739 561,13
z toho :		
Rezervy	0,00	0,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	1 990,05	1 702 539,72
Dlhodobé záväzky	786,43	999,41
Krátkodobé záväzky	21 047,53	20 648,00
Bankové úvery a výpomoci	15 374,00	15 374,00
Časové rozlíšenie	841 064,81	801 565,91

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

- Významné prírastky majetku:**

Obec v roku 2022 zaradila do svojej evidencie majetku:

- Prebratie verejného osvetlenia od firmy RECOM v sume 1 Eur
- Rekonštrukcia a rozšírenie dopravných značiek v obci v sume 3 245,26 Eur

- Významné úbytky majetku:**

Obec v roku 2022 nevyradila žiadny významný majetok z evidencie majetku.

Významný predaj investícií: Obec v roku 2022 nepredávala žiadne investície.

Prijaté dlhodobé a krátkodobé bankové úvery: V roku 2022 obec neprijala žiaden dlhodobý ani krátkodobý úver.

7.3. Pohľadávky v EUR

Pohľadávky	Zostatok k 31.12.2021	Zostatok k 31.12.2022
Pohľadávky do lehoty splatnosti	658,19	13 125,12
Pohľadávky po lehote splatnosti	0,00	0,00

Pohľadávky obce Lipovec sú rozdelené na krátkodobé a dlhodobé pohľadávky a tiež na pohľadávky do lehoty splatnosti a po lehote splatnosti. Z celkovej sumy pohľadávok 13 125,12 Eur sú pohľadávky do lehoty splatnosti vo výške 13 125,12 Eur, medzi ktoré patria napr. daň z nehnuteľnosti vo výške 2 036,24 Eur, daň za psa vo výške 6,00 Eur, pohľadávky za komunálny odpad vo výške 2 632,10 Eur a pohľadávky na nájomné obecných priestorov vo výške 748,47 Eur.

7.4. Závazky v EUR

Závazky	Zostatok k 31.12 2021	Zostatok k 31.12 2022
Závazky do lehoty splatnosti	21 833,96	21 647,41
Závazky po lehote splatnosti	0,00	0,00

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

V roku 2022 došlo k poklesu celkových záväzkov oproti roku 2021 o 0,85 %. Ide o záväzky do lehoty splatnosti, medzi ktoré zaraďujeme záväzky, ktoré boli tvorené z nezaplatených miezd a odvodov do Sociálnej poisťovne a zdravotných poisťovní, fondov a na daňový úrad za obdobie 12/2022, záväzkami zo sociálneho fondu a faktúrami za mesiac 12/2022.

8. Hospodársky výsledok za 2022 - vývoj nákladov a výnosov v EUR

Názov	Skutočnosť k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2022
Náklady	472 768,54	517 425,11
50 – Spotrebované nákupy	53 610,05	56 634,02
51 – Služby	64 735,74	62 649,28
52 – Osobné náklady	248 045,21	280 190,90
53 – Dane a poplatky	205,92	179,57
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	4 479,06	3 271,41
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	75 571,78	77 743,09
56 – Finančné náklady	4 737,57	1 673,16
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	21 383,21	35 083,68
59 – Dane z príjmov	0,00	0,00

Výnosy	463 502,91	500 384,43
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	19 336,12	29 627,02
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00
62 – Aktivácia	0,00	0,00
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	345 408,61	371 209,66
64 – Ostatné výnosy	22 408,08	17 570,20
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	0,00	0,00
66 – Finančné výnosy	826,45	240,02
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	75 523,65	81 737,53
Hospodársky výsledok /+ kladný HV, - záporný HV/	- 9 265,63	-17 040,68

Hospodársky výsledok záporný, v sume – 17 040,68 Eur bol zúčtovaný na účet 428 - Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

9. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce

9.1. Prijaté granty a transfery

Poskytovateľ dotácie	Suma v EUR	Účel
MV SR	2 380,02	Dotácia na prenesený výkon štátnej správy na úseku matrík
MV SR	304,26	Dotácia na prenesený výkon štátnej správy na úseku registra obyvateľov
MV SR	53,20	Register adries
Ministerstvo dopravy a výstavby SR	1 234,00	Dotácia na prenesený výkon štátnej správy na úseku stavebného poriadku a špeciálneho stavebného úradu pre miestne komunikácie a účelové komunikácie
MŠ – OU Žilina odbor školstva	2 866,00	Príspevok na predškolskú výchovu
MV ŽP	92,33	Dotácia na ochranu prírody
MV SR	674,57	Dotácia na Referendum

MV SR	1 224,99	Dotácia na Komunálne voľby 2022
UPSVaR Martin	7 227,00	Transfery UKRAJINA
MV SR - OÚ Martin odbor krízového riadenia	155,95	Odmena skladníka civilnej ochrany
Dobrovoľná hasičská ochrana	3 000,00	Materiál pre potreby DHZ
Okresný úrad Žilina – organizačný odbor	686,91	Príspevok na starostlivosť o vojnové hroby
NP TOS	10 279,65	Transfer na opatrovatelky
UPSVaR Martin	460,00	Príspevok na obedy pre predškolákov
Okresný úrad MT	159,00	COVID 19 testovanie
Ostatné	1 225,72	Dar obci, iné
Envirofond	1 701 512	Envirofond

Popis najvýznamnejších prijatých grantov a transferov:

10 279,65 Eur od NP TOS – transfer na opatrovatelky

1 701 512 Eur od Envirofonde

7 227 Eur – Transfer Ukrajina

9.2. Poskytnuté dotácie

V roku 2022 obec poskytla zo svojho rozpočtu dotácie v zmysle VZN č. 1/2020 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce:

Prijímateľ dotácie	Účelové určenie dotácie	Suma poskytnutých prostriedkov v EUR
Centrum environmentálnej výchovy Turiec, OZ Martin	Bežné výdavky spojené s činnosťou detí	180,00
Mesto Martin CVČ Kamarát	Bežné výdavky spojené s činnosťou detí	1 020,00
Mesto Vrútky DOMINO	Bežné výdavky spojené s činnosťou detí	1 380,00
Rímskokatolícka cirkev Žilinská diecéza	Bežné výdavky spojené s činnosťou detí	120,00
DHZ Lipovec	Podpora pri odstraňovaní následkov udalostí	444,00
TJ IDOP Lipovec	Podpora činnosti futbalového klubu TJ IDOP Lipovec v roku 2022	5 400,00

9.3. Významné investičné akcie v roku 2022

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2022:

Prebratie verejného osvetlenia od firmy RECOM v sume 1 Eur

Rekonštrukcia a rozšírenie dopravných značiek v obci v sume 3 245,26 Eur

9.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

Dovybudovanie kanalizácie v obci

Rekonštrukcia Kultúrneho domu a jeho okolia

Zateplenie budovy MŠ a výmena kúrenia

Rekonštrukcia verejného osvetlenia

Vybudovanie parkoviska pred OÚ

Vybudovanie chodníkov na miestnom cintoríne

9.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec zaznamenala udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa – nesprávne ukončenie účtovného roka 2022, kde následné opravy ovplyvnili bilančnú kontinuitu na rok 2023.

9.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Obec nevedie žiadne súdne spory, nemá záložné právo na svoj majetok, nemá úvery. Obec prijala finančnú výpomoc od subjektov verejnej správy (NFV) v sume 15 374 Eur.

Vypracovala: Ing. Zuzana Myslovíčová

Schválila: Ing. Dana Petrášková

Lipovci, dňa 12.7.2023

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke

S VÝHRADOU
ČÍSELNĚ ÚDAJE NEDOKÁŽEM
OVĚŘIT ANI SKONTROLOVAT ICH
SPRAVNOST